

FrøavlsFORSØG 2009

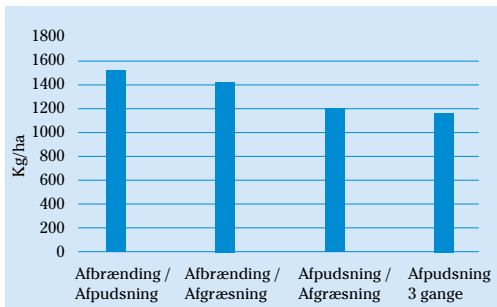
Af Erling Christoffersen
Avlschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

Afbrænding er vigtig, når man dyrker rødsvingel. Men arbejdet med at brænde er ikke altid et ønskejob for frøavleren. I nogle tilfælde er det vanskeligt på grund af nærliggende bebyggelse eller veje. I nogle tilfælde er det tørt, så det er svært at brænde uden fare for nærliggende kornmarker. Derfor spørger mange, om det stadig er nødvendigt at brænde.

Får – et alternativ ?

En del frøavlere har haft gode erfaringer med at lade får afgræsse frømarken. På Hesselagergård på Sydfoyn tog man initiativ til at få belyst forsøgsmæssigt, hvad afgræsningen betyder for udbyttet. Forsøget er anlagt af Hesselagergård med støtte fra Frøafgiftsfonden, og DLF-TRIFOLIUM finansierer høsten og opgørelsen af forsøget.

Det er naturligvis vanskeligt at udføre forsøg med får, men ved hjælp af den lokale fårehyrde og en sindrig indhegning lykkedes det. I Figur 1 er vist resultaterne fra forsøget, som blev udført i sorten Herald. En sort med lange udløbere.

Figur 1. Afbrænding/afgræsning i rødsvingel

Led 1 er afbrændt og senere afpudset, som man i mange tilfælde vil gøre i praksis. I led 2 er også afbrændt, men afpudsningen er overladt til fårene, hvilket har givet en udbyttedgang på 120 kg. Reduktionen er dog ikke signifikant.

I led 3 er der ikke brændt, men kun afpudset 1 gang lige efter høst og derefter afgræsset af får. Dette har givet et stort signifikant mindre udbytte på 345 kg/ha.

Dårligst var led 4, hvor der kun blev afpudset tre gange. Det kostede 385 kg/ha i forhold til den bedste behandling (led 1).

Fokus er for vore forsøg i frøafgrøder i år rettet på bekæmpelse af uønskede græsser i vore kulturgræsser. Vi afprøver derfor de markedsførte græsmidler i frøafgrøderne for at skabe grundlag for off-label godkendelser

Tabel 1. Bekæmpelse af væselhale med Reglone

Reglone l/ha	Behandlings-tidspunkt	Udb./merudb.(kg/ha)				
		2008	2009	2008/2009	2008	2009
	Ubehandlet	1498	1974	2411	1123	1752
0,5	sept/okt.	115	-190	-7	2	-20
1	sept/okt.	76	25	-38	-69	-2
1,5	sept/okt.	104	10	-59	-150	-24
0,75+0,75	sept/okt+ dec/jan.			-169	-46	-108
0,5	dec/jan	-88	-12	-122	58	-41
1	dec/jan	-315	-67	-203	22	-141
1,5	dec/jan	-479	-224	-114	25	-198
LSD		270	168	117	94	
Sort		Maxima	Maxima	Maxima	Calliope	

En afbrænding har altså en værdi på 2476 kr./ha, hvis vi bruger en gennemsnitspris fra de foregående 5 år på Herald. Uden afbrænding har fårene ikke været i stand til at hæve udbyttet.

Afbrænding og væselhale

En åben rødsvingelmark er forudsætningen for, at væselhale kan konkurrere. Derfor kan man forestille sig, at afbrænding vil øge udbredelsen af væselhale i frømarken.

I dette forsøg er der 0,2 % væselhale i led 1, der er afbrændt og afpudset. Der er 1,1 % i led 2, der er afbrændt og afgræsset af får, mens der er 0 % i de sidste to led, der ikke er afbrændt.

Dette kan forklares ved, at afbrændingen giver bar jord mellem de gamle rødsvingelplanter. Når fårene senere går

på arealet og bearbejder de øverste cm af jordoverfladen, fremmer de spiringen af væselhalefrøene.

Konklusion om afbrænding:

Afbrænding er nødvendig for at optimere udbyttet, men fremmer samtidig udbredelsen af væselhale. Det er derfor nødvendigt at finde andre måder at bekæmpe væselhale på

Reglone mod væselhale

I 2008 udførte vi to forsøg med Reglone i rødsvingel. Forsøgene blev anlagt i marker, der var høstet et år, forud for 2. års høst. I 2009 har vi fulgt op med yderligere to forsøg, og i det ene forsøg var vi så "heldige", at der var en stor bestand af væselhale. Resultaterne ses i tabel 1.

Som man kan se i tabel 1, lavede vi tre forsøg med Maxima, og der var udbyttetab ved behandlingen med Reglone. I forsøgene var bestanden af væselhale lille.

I forsøget med Calliope var der en stor bestand og derfor også merudbytter for at bekæmpe væselhalen. Bedste effekt var ved 1,5 l/ha i december, hvor indholdet af væselhale blev reduceret fra 8,0% i ubehandlet til 0,9%.

Forsøgene viser, at Reglone er hård ved rødsvingel, men at væselhale er mere følsom end rødsvingel. Væselhale findes

Et kig ud over forsøget med afbrænding/afgræsning efteråret 2008

Fra forsøget med afgræsning/afbrænding ses fra venstre: parcellen, der er afbrændt og derefter afgræsset. Parcellen, der er afbrændt og afpudset. Parcellen, der er afpudset 3 gange. Billederne er taget efteråret 2008

typisk på forpløjninger og i tynde pletter i marken, og her vil man godt kunne acceptere en nedgang i frøudbyttet, hvis væselhalen bliver bekæmpet. Her skal man huske, at ingen bekæmpelse også giver nedgang i frøudbyttet i form af stor frarensning.

derfor anlagt to forsøg for at se, om alm. rajgræs kan tåle midlet. Ud over hejre har Monitor også effekt på vindaks, alm. rapgræs og kvik, så muligheden for at anvende midlet i alm. rajgræs vil være fint. I forsøget var også medtaget Atlantis og Lexus. Resultaterne ses i tabel 3.

Der er i forsøg 1 ikke græsukrudt af betydning. Her kan midlernes skadevirkning på rajgræsset derfor ses klart. Der har været små ikke signifikante mindreudbytter. I forsøg 2 er der både vindaks, alm. rapgræs og blød hejre. Der er heller ikke her signifikante forskelle, selv om der er merudbytter for at anvende Monitor. Det kan skyldes, at Monitor har givet en effekt på både vindaks, almindelig rapgræs og blød hejre, som derfor har konkurreret mindre. Forsøgene ser lovende ud, og vi regner med at fortsætte dem til næste år.

Dette var blot et lille udpluk af 2009 forsøgene. Vi har også udført flere forsøg i hundegræs, strandsvingel, rødsvingel, engrapgræs og alm. rajgræs. Resultaterne herfra offentliggøres i hæftet "ProduktionsDATA og FrøavlsFORSØG" i slutningen af november.

Tabel 2. Bekæmpelse af væselhale med Reglone

Reglone l/ha	Behandlings-tidspunkt	Indhold af væselhale (% i frø)			
		2008	2009	2008	2009
	Ubehandlet	0,0	0,4	0,1	8,0
0,5	sept/okt.	0,0	0,4	0,1	9,5
1	sept/okt.	0,0	0,2	0,1	12,2
1,5	sept/okt.	0,0	0,3	0,2	11,3
0,75+0,75	sept/okt+ dec/jan.			0,0	4,1
0,5	dec/jan	0,0	0,0	0,1	4,7
1	dec/jan	0,0	0,1	0,1	2,3
1,5	dec/jan	0,0	0,0	0,1	0,9
Sort		Maxima	Maxima	Maxima	Calliope

Vi har endnu ikke udført forsøg i nye udlægsmarker efter høst af dæksæd, men i dette efterår er der anlagt forsøg med Reglone i denne situation. Vi håber med udgangspunkt i forsøgene, at vi kan opnå en off-label godkendelse.

Græsukrudt i alm. rajgræs

Gold og blød hejre er ofte et problem i alm. rajgræs, specielt langs markkanterne. Desværre har blød hejre frø af samme størrelse som alm. rajgræs, og det giver problemer i renseprocessen. Gold hejre har meget store frø og kan let frarenses, men er til gengæld et stort opformeringsproblem i markerne, hvis man ikke passer på.

Monitor er et græsmiddel, der har speciel effekt på hejre arterne, og vi har

Tabel 3. Græsmidler i alm. rajgræs

Middel	Dosis g/l pr ha	Udbytte/merudbytte (kg/ha)			Græsukrudt fs. nr. 2		
		Fs. Nr. 1	Fs. Nr. 2	Gns.	Vindaks *)	Alm. rapgr. **)	Blød hejre *)
Ubehandlet		1312	885	1099	23	69	3
Monitor	4	-24	28	2	5	51	3
Monitor	8	-28	53	13	2	40	0
Monitor	12	-21	83	31	1	36	0
Atlantis	0,2	-34	-9	-22	24	40	0
Atlantis	0,4	-63	2	-31	15	35	0
Lexus	10	-11	38	14	22	34	0
Lexus	20	23	67	45	25	28	0
Sort		Esquire	Maurice				
LSD		ns	ns				

*) Planter pr. m² 15/6

**) % dækning af jord 15/6